

1 LGBTIQA+ có phải là một trào lưu?

KHÔNG! Cần lưu ý rằng xu hướng tính dục, bản dạng giới và giới tính sinh học vốn là đặc điểm tự nhiên của riêng mỗi người, không phải là lựa chọn theo xu hướng và không thể bị ảnh hưởng bởi ngoại cảnh. Không ai có thể quyết định nhiễm sắc thể, bộ phận sinh dục, cũng như nhận thức về bản dạng

giới và xu hướng tình cảm/tính dục của bản thân. Do vậy, thuộc về LGBTIQA+ không phải là hành động chạy theo xu thế xã hội, mà là đặc điểm tự nhiên, minh chứng cho sự đa dạng của tạo hóa.

2 Đồng tính/Chuyển giới có phải là bệnh lý?

KHÔNG! Phân loại quốc tế về bệnh tật và các vấn đề sức khỏe liên quan (ICD) của WHO là một danh sách được cập nhật thường xuyên, phù hợp với các nghiên cứu y học mới nhất. Năm 1990, Hội đồng Y tế Thế giới lần thứ 43 đã loại bỏ đồng tính ra khỏi danh sách trên. ICD lần thứ 10 hiện đang được sử dụng tuyên bố rõ ràng rằng “Bản thân xu hướng tính

dục không được coi là một rối loạn bệnh lý”. ICD lần thứ 11 cũng đã chuyển khái niệm về “Sự không phù hợp về giới” từ chương “Rối loạn tâm thần và hành vi” sang chương “Các điều kiện liên quan đến sức khỏe tình dục”. Điều này cho thấy bản dạng đa dạng về giới và chuyển giới không phải là tình trạng của bệnh tâm thần.

3 Có phải người nam đồng tính (gay) sẽ trông tỏ ra “nữ tính” và ngược lại, nữ đồng tính (les) sẽ có ngoại hình, cử chỉ “nam tính”?

Có thể có, có thể không hay một chút thế này, một chút thế kia! Đồng tính, cùng với dị tính, vô tính là những mô tả về xu hướng tính dục của con người. Trong khi đó, “nữ tính” hay “nam tính” đề cập về khía cạnh thể hiện giới, vốn được xác định từ nhiều yếu tố bên ngoài như xã hội, thời đại, v.v....

Vì vậy, về định nghĩa khoa học, hai phạm trù trên không đồng nhất và không có mối quan hệ tương quan với nhau. Bất kì ai, thuộc về giới tính/giới nào đều có thể thể hiện ngoại hình, cử chỉ đa dạng, được đánh giá là phù hợp hoặc không phù hợp với định kiến của xã hội dựa trên giới tính.

4 Người song tính thì “không chung thủy”?

SAI! Do xu hướng tính dục của người song tính là sự hấp dẫn về mặt tình dục, tình cảm với hai giới hoặc/và giới tính. Giới/giới tính của đối phương có thể giống hoặc khác với họ, nên thường thấy người song tính sẽ gần bó với những người có giới/giới tính khác nhau tùy thuộc vào từng thời điểm.

Chính vì đặc điểm này, người song tính thường bị hiểu lầm là những người “không chung thủy” hoặc “không đáng tin cậy”. Việc khám phá, trải nghiệm và lựa chọn đối tác sẽ thay đổi theo thời gian, nên việc người song tính có hấp dẫn với giới/giới tính khác nhau là một điều bình thường.

5 Phải phẫu thuật mới được coi là người chuyển giới?

SAI! Quá trình định giới diễn ra và được quyết định thông qua việc một người xác định mình thuộc về giới nào bằng bản dạng giới của họ. Tuy can thiệp y tế (Liệu pháp hormones, phẫu thuật chuyển đổi) là lựa chọn của đa số người chuyển giới để đạt được sự tương thích giữa bản dạng giới và cơ thể bên ngoài, nhưng đây không phải điều

kiện bắt buộc để công nhận một người là chuyển giới và trên thực tế, nhiều người chuyển giới không có mong muốn thực hiện các can thiệp này. Can thiệp y tế được nhìn nhận là một nhu cầu thứ cấp trong quá trình định giới và hoàn toàn phụ thuộc vào mong muốn của cá nhân.

6 Có thể quan sát để biết về bản dạng giới và xu hướng tính dục của một người và xưng hô với họ theo nhận định của bản thân?

KHÔNG NÊN! Bản dạng giới và xu hướng tính dục là cảm nhận bên trong của mỗi người về việc “Tôi là ai?” và “Tôi yêu ai?”. Điều này không tương đồng với các thể hiện giới bên ngoài như: cử chỉ, điệu bộ, đi đứng, cách giao tiếp.... Vì vậy,

nếu bạn chưa biết về bản dạng giới/xu hướng tính dục của ai đó và cảm thấy khó khăn trong cách xưng hô, bạn có thể hỏi người đối diện rằng họ muốn được gọi như thế nào.

SOGIESC

S: Sex – Giới tính sinh học **O:** Sex orientation – Xu hướng tính dục **GI:** Gender Identity – Bản dạng giới

E: Expression – Thể hiện giới **SC:** Sex characteristics – Các đặc điểm giới tính

Khác với khái niệm LGBTIQA+ sử dụng cho cộng đồng bao gồm đồng tính, song tính, chuyển giới, liên giới tính, vô tính và các xu hướng tính dục đang được khám phá; SOGIESC là tổng quan về các yếu tố tạo nên một cá nhân với đầy đủ cân nhắc về các khía cạnh, SOGIESC giúp định nghĩa trọn vẹn trạng thái tính dục của một người, bất kể là dị tính, đồng tính, chuyển giới,...

Trung tâm Hỗ trợ Sáng kiến Phát triển Cộng đồng
Center for Supporting Community Development Initiatives
Văn phòng chính · Số 9, ngõ 165/30 Thái Hà, Đống Đa, Hà Nội
www.scdi.org.vn · fb.com/SCDIVietnam · youtube.com/SCDIVietnam

